

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžo/16/2013
Identifikačné číslo spisu:	6012200995
Dátum vydania rozhodnutia:	13.06.2013
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6012200995.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: H. P., Q., H. S., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Námestie slobody 12, P. O. Box 18, Bratislava, vo veci týkajúcej sa Kancelárie Žilina, Národná 34, Žilina, v konaní o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu č. 1N 2770/12 zo dňa 16. augusta 2012, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sp/27/2012 - 22 zo dňa 9. januára 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sp/27/2012 - 22 zo dňa 9. januára 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporcu č. 5N 2769/12 zo dňa 16. augusta 2012 (správne malo byť č. 1N 2770/12 zo dňa 16.8.2012) v znení upovedomenia o oprave zo dňa 6. septembra 2012.

S uvedením relevantných zákonných ustanovení krajský súd dospel k záveru, že započítateľný príjem navrhovateľa a jeho manželky presahuje výšku 1,4 násobku životného minima pre dve plnoleté fyzické osoby, ako aj výšku 1,6 násobku minima pre dve plnoleté fyzické osoby. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že on alebo spolu s ním posudzovaná osoba poberajú príjem podľa § 7 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozhodnutia len „Zákon“), od ktorého by bolo možné odpočítať poistné v zmysle § 7 ods. 1 písm. a/, b/ Zákona resp. preddavok na daň alebo daň z príjmov fyzických osôb v zmysle § 7 ods. 1 písm. c/ Zákona alebo ďalšie výdavky špecifikované v § 7 ods. 1 písm. d/ Zákona. Navrhovateľ nebol poberateľom príjmu podľa § 7 ods. 1 Zákona, ale podľa § 7 ods. 2 písm. a/ Zákona. Rovnako navrhovateľ nepreukázal, že jeho starobný dôchodok resp. invalidný dôchodok jeho manželky bol zvýšený pre bezvládnosť.

Krajský súd ďalej uviedol, že odporca namietanú chybu v písaní odôvodnenia rozhodnutia odstránil v súlade s § 47 ods. 6 Správneho poriadku a o oprave upovedomil účastníka listom, ktorý mu bol doručený do vlastných rúk dňa 17. septembra 2012.

Pokiaľ bolo navrhovateľovi v inom súdnom konaní pred Krajským súdom v Žiline sp. zn. 21S/22/2011 priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, toto oslobodenie považoval krajský súd za irelevantné, keďže odporca posudzoval splnenie podmienok na poskytnutie právnej pomoci podľa § 6 a § 6a Zákona. Ako nedôvodnú hodnotil krajský súd aj námietku týkajúcu sa povinného zastúpenia účastníka v inom súdnom konaní, keďže táto povinnosť vyplýva priamo zo zákona (§ 250a zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozhodnutia len „O. s. p.“)). Rovnako skutočnosť, že odporca rozhodol o žiadosti navrhovateľa dva dni po jej podaní, nemala podľa názoru krajského súdu vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, keď bolo rozhodnuté v zákonnej lehote na základe dostatku relevantných podkladov potrebných na posúdenie nároku.

O trovách konania rozhodol krajský súd v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250k ods. 1 O. s. p. tak, že neúspešnému navrhovateľovi ich náhradu nepriznal.

Krajský súd zároveň rozhodol o povinnosti navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok vo výške 33 € podľa položky 10 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov k zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, nakoľko bol poplatníkom, keďže podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Proti predmetnému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ a žiadal, aby odvolací súd priznal právo na právnu pomoc bez jeho finančnej účasti, oslobodil ho od súdnych poplatkov a určil mu právneho zástupcu z radov advokátov.

Uviedol, že krajský súd mu odňal právo konať pred súdom, keď vo veci rozhodol bez účasti navrhovateľa. Súd nariadil pojednávanie na deň 9. januára 2013, avšak navrhovateľovi doručil predvolanie tak, že keď si ho vyzdvihol v úradne stanovenej lehote, doručené ho mal až dňa 7. januára 2014 (zrejme rok 2013, pozn. súdu). S konaním súdu bez jeho účasti navrhovateľ nesúhlasil.

Navrhovateľ ďalej namietal, že jeho príjem mal byť posudzovaný po odpočítaní preddavku na daň alebo dane z príjmu fyzických osôb v zmysle § 7 ods. 1 písm. c/ Zákona. Príjem navrhovateľa mal byť posudzovaný podľa § 7 ods. 1 Zákona, ktorá skutočnosť mala vyplývať z potvrdení Sociálnej poisťovne. Navrhovateľ má nedoplatky na dani z príjmov fyzickej osoby vo výške 18 963,64 €, ktoré bolo potrebné odpočítať od príslušného mesačného príjmu, pričom výsledná suma je rozhodne nižšia ako 1,4 násobok životného minima. Uvedenie polročných dôchodkov v rozsudku krajského súdu bez ich vydelenia šiestimi považoval navrhovateľ za nepoužiteľné.

Krajský súd pri rozhodovaní nebral do úvahy, že príslušná oprava napadnutého rozhodnutia bola navrhovateľovi doručená až dňa 17. septembra 2012, pričom je zrejmé, že oprava bola vykonaná až na základe odvolania navrhovateľa. Hodnotenie, že tento postup nebol spôsobilý napadnúť zákonnosť napadnutého rozhodnutia, považoval navrhovateľ za ďalší dôvod pre rozhodnutie v jeho neprospech.

Navrhovateľ podal odvolanie aj proti povinnosti zaplatiť súdny poplatok vo výške 33 €. Uviedol, že Krajský súd v Žiline ho v konaní sp. zn. 21S/22/2011 oslobodil od súdnych poplatkov, ktoré rozhodnutie je potrebné vzťahovať na všetky od neho pochádzajúce konania. Zároveň požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Záverom poukázal, že proti rozhodnutiu, ktorým ho Krajský súd v Žiline odkázal na Centrum právnej pomoci podal odvolanie, preto mal súd vyčkať na výsledok príslušného odvolacieho konania.

K podanému odvolaniu sa podaním zo dňa 19. februára 2013 vyjadril odporca tak, že napadnutý rozsudok navrhol potvrdiť.

Uviedol, že na základe predložených dokladov o príjmoch a majetkovej situácie navrhovateľa bolo zistené, že navrhovateľ nespĺňa zákonom stanovenú podmienku - stav materiálnej núdze, pretože jeho príjem a príjem manželky presahuje sumu 1,4 násobku životného minima pre dve plnoleté osoby ako aj sumu 1,6 násobku životného minima pre dve plnoleté osoby. Všetky v odvolaní uvádzané námietky už boli podrobne posúdené súdom prvého stupňa. § 7 ods. 1 písm. c/ Zákona sa vzťahuje na odpočítanie preddavku na daň, nie nedoplatku na dani z príjmov, ktorý je navrhovateľ povinný zaplatiť. Nie je dôvodom pre priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci fakt, že v prípade navrhovateľa sa jedná o spor s povinným právnym zastúpením. Žiadny osobitný postup pri posudzovaní nároku na poskytovanie právnej pomoci Zákon neupravuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta

prvá O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.), vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 250q ods. 1 O. s. p. ak nedôjde k vybaveniu opravného prostriedku spôsobom uvedeným v § 250f, 250o alebo 250p, nariadi súd pojednávanie. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 115 ods. 2 O. s. p., predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že krajský súd navrhovateľovi síce odoslal predvolanie na pojednávanie dňa 14. decembra 2012, avšak z pripojenej doručenky vyplýva len tá skutočnosť, že zásielka bola na dodacej pošte uložená až dňa 7. januára 2012 a predvolanie na pojednávanie bolo navrhovateľovi doručené rovnako dňa 7. januára 2013, t. j. dva dni pred dátumom uskutočnenia pojednávania. Z uvedeného je zrejmé, že nebola zachovaná minimálna lehota na prípravu v zmysle § 115 ods. 2 O. s. p. Nebola tak splnená zákonná podmienka pre uskutočnenie pojednávania.

Z č. 1. 20 súdneho spisu vyplýva, že navrhovateľ nemal dostatok času na prípravu na pojednávanie, čo konajúcemu súdu aj oznámil.

Z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR vyplýva právo na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania, ktorého účelom je umožniť oprávnenej osobe, aby bola prítomná na prerokovaní jej veci v konaní pred orgánom oprávneným o veci rozhodnúť. Podľa názoru odvolacieho súdu výraz „vec“ v tomto prípade znamená celé konanie od podania žaloby až do jeho právoplatného skončenia. Základné právo upravené v čl. 48 ods. 2 ústavy priznáva účastníkovi konania oprávnenie vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, čo napokon je premietnuté aj v ustanovení § 123 O. s. p.

Pokiaľ súd prvého stupňa vykonal pojednávanie aj bez splnenia zákonných podmienok, takýto postup je potrebné považovať za vadu konania, keď účastníkovi odňal možnosť konať pred súdom, pre ktorú je potrebné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 246c ods. 1 O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1, písm. f/ O. s. p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Povinnosťou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude opätovne preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného a rozhodnúť vo veci samej pri dodržaní procesných práv účastníkov konania. Zároveň rozhodne aj o žiadosti navrhovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorá bola súčasťou podaného odvolania. V konečnom rozhodnutí opätovne rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania v zmysle § 246c ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 3 O. s. p.

Pre úplnosť je potrebné uviesť, že v písomnom vyhotovení rozsudku bolo vo výroku uvedené rozhodnutie č. 5N 2769/12, pričom vo veci bolo predmetom preskúmania rozhodnutie č. 1N 2770/12, správne uvedené v zápisnici z pojednávania ako aj v záhlaví písomného vyhotovenia rozsudku. Vzhľadom k zrušeniu napadnutého rozsudku krajského súdu však odvolací súd túto nesprávnosť neodstraňoval.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.